

MOOS is een variant van MOZES

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

- 1] Waarschijnlijk van Egyptische herkomst: 'zoon van', of 'afkomstig van'; meestal verbonden met de naam van een godheid, zoals Ramses = Ra-Mozes = 'zoon van Ra'; of Tuthmozes = 'zoon van Toth' enz.
- 2] In de bijbel uitgelegd als 'gered uit het water' of 'redder uit water'.
Aan beide herleidingen is een verhaal verbonden.
- 2.1 Bij 'gered uit het water' hoort het verhaal dat Mozes als baby in een rieten ark werd gelegd om te ontkomen aan de maatregel van Farao dat alle Hebreeuwse jongetjes meteen na de geboorte moesten worden gedood. Hij werd gevonden door een Egyptische prinses, die hem als haar zoon aannam en hem de naam 'Mozes' gaf, 'gered uit het water'.
- 2.2 Bij 'redder uit water' hoort het verhaal dat dezelfde Mozes op volwassen leeftijd zijn slavenvolk bevrijdde uit Egypte. Hij trok voor zijn mensen uit tot ze voor een zee kwamen te staan. De dood dreigde voor hen allen, omdat intussen het leger van Farao hen op de hielen zat. Maar op het laatste moment woei de zee droog en het volk trok er onder aanvoering van Mozes behouden doorheen. Toen de Egyptenaren hen achterna wilde zetten, vloeide het water terug, en het hele leger van farao, met ruiters, wagens en paarden, werd verzwoegen: 'redder uit water'.

*

Mozes Profeet, Berg Nebo; stichter en wetgever van het Joodse volk; † **13e eeuw voor Chr.**; **feest 4 september**.

Volgens de bijbel kind van Hebreeuwse slaven, bij wie op last van de farao alle pasgeboren jongetjes moesten worden gedood. Door zijn moeder in een met pek bestreken mandje ('ark') in het water van de Nijl gezet, en daar door een prinses gevonden en geadopteerd. Kreeg zijn opvoeding aan het hof, werd zich gaandeweg bewust van zijn afkomst en sloeg een opziener dood die een volksgenoot afranselde. Moest uit angst voor verraad vluchten naar de andere kant van de woestijn. Huwde daar met de dochter van een plaatselijke priester en werd diens schaapherder. Toen hij eens de kudde ver de woestijn had ingedreven, werd zijn aandacht getrokken door een doorn- of braamstruik die in brand stond, maar niet verkoolde. Uit het vuur hoorde hij een stem die hem beval zijn sandalen uit te doen, "want de plek waar u staat is heilige grond". De stem maakte zich bekend als de God van Abraham, Isaak en Jakob, die de ellende van zijn volk had gezien; nu droeg Hij Mozes op zijn volk uit Egypte te bevrijden. Desgevraagd maakte God zijn naam bekend: JHWH (= 'Ik zal er zijn').

Mozes ging terug naar Egypte en bepleitte de vrijlating van zijn volk bij de farao. Deze weigerde en verzwaarde de slavenarbeid. JHWH stuurde tien plagen op farao af, en pas na de laatste, de dood van alle eerstgeborenen in Egypte, van dieren zowel als mensen, inclusief de kroonprins, zwichtte de farao. Mozes trok voor zijn mensen uit: hij wist immers de weg in de woestijn, omdat hij er schapen had gehoed. Korte tijd later kreeg de farao spijt en stuurde zijn leger achter de vluchtelingen aan. Dezen waren op een zee gestuit en zagen geen uitweg. Op het beslissende moment waaide de zee echter droog en konden de vluchtelingen over de drooggevallen bodem naar de overkant ontsnappen. Het zwaarbewapende leger, met ijzer beslagen, liep vast in de drassige ondergrond en kwam om in het terugvloeiende water.

Drie dagen later kwamen zij aan bij Gods heilige berg, waar Mozes uit handen van JHWH de Wet ontving, bij ons bekend als de Tien Geboden. Veertig jaar lang duurde de zwerftocht door de woestijn, voordat ze het Beloofde Land bereikten. Mozes mocht zelf het Land niet in; staande op de berg Nebo mocht hij er, vanaf de overkant van de grensrivier Jordaan, een laatste blik op werpen, voor hij stierf, honderdtwintig jaar oud. Het verhaal zegt dat zijn oog nog niet was verzwakt, en dat hij door God zelf werd begraven op een onbekende plek. Hij staat te boek als 'de meest zachtmoedige onder de mensen'.

Hij wordt beschouwd als de schrijver van de eerste vijf bijbelboeken (= Pentateuch), de 'eerste vijf boeken van Mozes'. Hij wordt afgebeeld met een staf (waarmee hij wonderen kon verrichten: symbool voor Gods aanwezigheid) of met twee wetstafelen in de hand, maar meestal met twee hoornachtige uitwassen op zijn voorhoofd (gevolg van een verkeerde vertaling van de tekst, waar staat dat hij na een ontmoeting met God van de berg afdaalde, 'met stralen rond zijn hoofd': dit laatste werd vroeger vertaald: 'met horens op zijn hoofd').